

Rikosseuraamuslaitoksen
tilastoja 2024

Rikosseuraamuslaitos

Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki

Puhelin 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi

Rikosseuraamuslaitoksen tilastoja -sarja
ilmestyy vuosittain verkkojulkaisuna
suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa

www.rikosseuraamus.fi

ISSN 2242-6957 (verkkojulkaisu)

Sisältö

Käsitteet	4
Taulukku luettelo	7
Vankeinhoito	7
Yhdyskuntaseuraamukset	8
Kuvioluettelo	8
Esipuhe	9
1 Seuraamuksista	10
1.1 Seuraamusten täytäntöönpano	10
1.2 Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä	10
2 Vankeinhoito	12
2.1 Vankiluvun kehitys	12
2.2 Vankirakenne	13
2.3 Järjestys ja turvallisuus	15
2.4 Vankitoiminnot	16
2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus	17
3 Yhdyskuntaseuraamukset	18
3.1 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen henkilöiden määrät	18
3.2 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen taustatiedot	20
3.3 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen sosiaalinen tilanne	23
Taulukot: Vankeinhoito	24
Taulukot: Yhdyskuntaseuraamukset	34

Käsitteet

Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta (AEV ja ERN)

Ehdollisen vankeuden tehosteeksi henkilö voidaan tuomita 1 vuoden 3 kuukauden pituiseen valvontaan. Valvontaan määrätään, jos sen katsotaan edistävän rikoksentekijän sosiaalista selviytymistä ja ehkäisevän uusia rikoksia. Jos 21 vuotta täyttäneenä rikoksen tehnyt tuomittu rikkoo törkeästi valvontaan sisältyviä velvollisuuksiaan, valvonta-aikaa voidaan pidentää tai jäljellä oleva valvonta-aika voidaan muuntaa lyhyeksi vankeudeksi.

Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta (EAV)

Vankeusrangaistuksesta suoritetaan vankilassa lähes poikkeuksetta vain määräosa. Ehdonalainen vapauttaminen tarkoittaa ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun vangin päästämistä suorittamaan loppuosa rangaistuksesta vapaudessa. Ehdonalaisesti vapautettu määrätään valvontaan silloin, kun koeaika on pitempi kuin yksi vuosi, rikos on tehty alle 21-vuotiaana tai kun vanki sitä itse pyytää.

Laitosaika

Teoksessa on käytetty laitoksessa oloaikaa kahdessa eri yhteydessä: kertymätietona vuoden aikana vapautuneista ja poikkileikkaustietona 1. toukokuuta laitoksessa olevista. Tiedot poikkeavat toisistaan, koska kertymätiedoissa painottuvat lyhyet rangaistukset ja poikkileikkaustiedoissa pitkät rangaistukset.

Nuorisorangaistus (NR)

Nuorisorangaistukseen voidaan tuomita alle 18-vuotiaana tehdystä rikoksesta, jos sakkoa on pidettävä riittämättömänä seuraamuksena, eivätkä painavat syyt vaadi ehdotonta vankeusrangaistusta. Nuorisorangaistusta tuomitaan vähintään neljä kuukautta ja enintään yksi vuosi. Nuorisorangaistus sisältää valvontatapaamisia, sosiaalista toimintakykyä edistävää ohjausta ja tukea sekä työelämään perehdyttämistä.

Sakkovanki (SV)

Sakon muuntorangaistusta suoritettava on sakkovanki. Muuntorangaistus määrätään sakkoon tuomitulle, jolta sakkoa ei ole saatu perityksi.

Tutkinta-aresti (TARE)

Tuomioistuिन voi määrätä ehdottomaan vankeusrangaistukseen tuomitun henkilön tutkintavankeuden sijasta teknisin välinein valvottavaan tutkinta-arestiin, jos tuomittu rangaistus on vähemmän kuin kaksi vuotta vankeutta. Tutkintavankeudella tarkoitetaan aikaa, jonka rikoksesta epäilty on vangittuna ennen täytäntöönpanokelpoista tai lainvoimaista tuomiota.

Tutkintavanki (TV)

Tutkintavankeja ovat rikoksesta epäiltynä vangitut. Vangitsemisesta päättää tuomioistuिन. Rikoksen johdosta vangittu on pääsääntöisesti vietävä heti oikeusministeriön tutkintavankien säilyttämistä varten hyväksymään laitokseen. Vapaudenmenetysaika vähennetään rangaistuksen täytäntöönpanossa.

Valvontarangaistus (VALRA)

Valvontarangaistus voidaan tuomita enintään kuuden kuukauden vankeusrangaistuksen sijasta silloin, kun yhdyskuntapalveluun tuomitsemiselle on este. Aiemmat vankeusrangaistukset, valvontarangaistukset tai rikoksen laatu voivat olla esteenä tuomitsemiselle. Valvontarangaistuksen on oltava perusteltua myös syytetyn sosiaalisten valmiuksien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Valvontarangaistuksessa tuomitun liikkuminen asunnon ulkopuolella on rajoitettu vain aikataulun määräämiin ajankohtiin. Päihteiden käyttö on kielletty koko rangaistuksen ajan. Tuomittua valvotaan paitsi teknisin välinein myös yllätyskäynnein asuntoon.

Valvottu koevapaus (VKV)

Vanki voidaan sijoittaa valvottuun koevapauteen aikaisintaan puoli vuotta ennen ehdonalaista vapauttamista. Koevapauden aikana noudatetaan asunnossa tai sijoituspaikassa pysymisvelvoitetta sekä toimintavelvoitetta, jota varten laaditaan viikoittainen aikataulu. Sijoitetulta edellytetään päihteettömyyttä. Koevapauden ehtojen noudattamista valvotaan monilla tavoilla.

Vankeusvanki (VV)

Vankeusvankeja ovat vangit, jotka suorittavat tuomittua ehdotonta määräaikaista tai elinkautista vankeusrangaistusta.

Vankeusvankien uusintarikollisuus

Tilastollisessa vuosikirjassa uusijoiksi katsotaan ne henkilöt, jotka ovat vapautumisen jälkeen syyllistyneet vähintään yhteen uuteen rikokseen, josta on seurannut lainvoimainen ehdoton vankeus- tai yhdyskuntapalvelutuomio. Seuranta-aika aloitetaan vapautumispäivästä ja lopetetaan ensimmäiseen rikoksentekopäivään tai kuolinpäivään. Ulkomaan kansalaiset ovat aineistossa, mikäli heillä on suomalainen henkilötunnus.

Yhdistelmä-rangaistus (YR)

Yhdistelmä-rangaistus koostuu ehdottomasta vankeudesta ja sen jälkeisestä vuoden pituisesta valvonta-ajasta. Yhdistelmä-rangaistus voidaan tuomita vakavan rikoksen uusijalle, jota on pidettävä erittäin vaarallisena toisen hengelle, terveydelle tai vapaudelle. Rangaistusta suorittavalla ei ole mahdollisuutta päästä ehdonalaiseen vapauteen tai valvottuun koevapauteen. Valvottavan keskeisimmät velvollisuudet ovat asunnossa pysyminen määrättyinä aikoina, päihteettömyys valvonta-aikaan liittyvissä tilaisuuksissa ja osallistuminen kuntoutukseen tai muuhun toimintaan. Ehtoihin sitoutumista valvotaan teknisin apuvälinein, esimerkiksi jalkapannan avulla.

Yhdyskuntapalvelu (YKP)

Yhdyskuntapalvelua voidaan tuomita enintään kahdeksan kuukauden vankeuden sijasta. Sen keskeinen sisältö on palkaton yleishyödyllinen työ. Edellytyksenä on, että tuomittu soveltuu ja suostuu yhdyskuntapalveluun. Seuraamusselvityksen tekee Rikosseuraamuslaitos ja lopullisen ratkaisun yhdyskuntapalvelusta tuomioistuin. Yhdyskuntapalvelun pituus on 14–240 tuntia.

Yhdyskuntapalvelua voidaan määrätä myös yli vuoden pituisen ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksena, jolloin sen pituus on 20–90 tuntia.

Taulukkoluetelo

Vankeinhoito

1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2024	24
2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2015–2024	24
3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2015–2024	24
4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2024	25
5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2015–2024	25
6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2024	25
7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritettun ajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2024	26
8. Vuoden aikana päättyneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2024	26
9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2015–2024	26
10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika (%) vuosina 2015–2024	27
11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2015–2024	27
12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritettun rangaistuksen keskipituus vuosina 2015–2025	27
13. Valvottu koevapaus vuosina 2015–2024	28
14. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	28
15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	29
16. Vankeusvankien ennakoitunut laitoksessa oloajat 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	29
17. Vankeusvankien laitostekertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	30
18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2015–2024	30
19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikokset 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	31
20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1. toukokuuta 2024	31
21. Poistumisluvat vuosina 2015–2024	32
22. Karkaamiset ja luvatta poistumiset vuosina 2015–2024	32
23. Vangit ja vankilat 1985–2024	33
24. Vuosina 2010–2019 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen (%) viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan	34

Yhdyskuntaseuraamukset

25. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päivittäiset keskimäärät vuosina 2015–2024	34
26. Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano vuosina 2015–2024	35
27. Valvontarangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2015–2024	36
28. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta vuosina 2015–2024	36
29. Nuorisorangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2015–2024	37
30. Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta vuosina 2015–2024	37
31. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päärikos seuraamuksittain 1. toukokuuta vuosina 2019–2024 (%)	38
32. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen ikäjakauma seuraamuksittain 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	39
33. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen sukupuolijakauma 1. toukokuuta vuosina 2015–2024	41
34. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta 2015–2024 (%)	42
35. Valvontarangaistusta suorittavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	43
36. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	44
37. Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	45

Kuvioluettelo

1. Vuoden aikana vapaudesta vankilaan tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2015–2024	12
2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2015, 2018, 2021 ja 2024 (%)	13
3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet 1. toukokuuta vuosina 2015 ja 2024	14
4. Ulkomaalaisten vankeus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 2015–2024	15
5. Poistumisluvat vuosina 2015–2024	16
6. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2024	17
7. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päivittäiset keskimäärät vuosina 2015–2024	19
8. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomitut päärikosluokittain 1. toukokuuta vuosina 2015, 2018, 2021 ja 2024 (%)	21
9. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen ikäjakauma 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)	22

Esipuhe

Tilastojulkaisun tarkoituksena on antaa monipuolista tietoa Rikosseuraamuslaitoksen toiminnasta eli vankeuden ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta sekä tutkintavankeuden toimeenpanosta. Julkaisu välittää paitsi yleiskuvan rikosseuraamusalasta myös mahdollisuuden seurata sen kehitystä viimeisen 10 vuoden aikana.

Tilastotiedot perustuvat Rikosseuraamuslaitoksen käytössä oleviin tietojärjestelmiin. Vuonna 2022 otettiin käyttöön uusi tietojärjestelmä Roti, minkä seurauksena kaikki tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden ja osa aikasarjoista on katkennut.

Julkaisu on suunnattu rikosseuraamusalan omalle organisaatiolle, mutta se vastaa myös muiden Rikosseuraamuslaitoksen toiminnasta kiinnostuneiden henkilöiden ja organisaatioiden tavallisimpiin vankeja ja yhdyskuntaseuraamukseen tuomittuja koskeviin kysymyksiin.

Kaikki palautteet julkaisua koskien ovat tervetulleita. Ne voi lähettää sähköpostitse: tilastot.rise@om.fi.

1 Seuraamuksista

1.1 Seuraamusten täytäntöönpano

Rikosseuraamuslaitoksen täytäntöön panemat seuraamukset jaetaan vankeusrangaistuksiin ja vapaudessa suoritettaviin yhdyskuntaseuraamuksiin. Yhdyskuntaseuraamuksia ovat yhdyskuntapalvelu, valvontarangaistus, ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta, nuorisorangaistus sekä ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta ja yhdistelmärangaistuksen valvonta-aika. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta vastaavat yhdyskuntaseuraamustoimistot. Vankilat vastaavat tuomioistuinten määräämien ehdottomien vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanosta. Lisäksi ne huolehtivat tutkintavankeuden toimeenpanosta yhdessä poliisin kanssa.

Rikosseuraamuslaitoksen perusyksiköitä ovat yhdyskuntaseuraamustoimistot sekä avovankilat ja suljetut vankilat. Vuoden 2024 lopussa koko maassa oli yhteensä 12 yhdyskuntaseuraamustoimistoa ja 28 vankilaa. Vankipaikoista oli suljetuissa vankiloissa 67 prosenttia ja avovankiloissa tai avovankilaosastoissa 33 prosenttia.

1.2 Seuraamusjärjestelmän kehittymisen yleispiirteitä

Vuoden 2006 vankeuslain myötä siirryttiin suunnitelmalliseen ja yhtenäiseen täytäntöönpanoon. Vankeuslain yhteydessä uudistettiin myös ehdonalaiseen vapauteen liittyviä säännöksiä sekä otettiin käyttöön valvottu koevapaus. Koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen määräaikaista ehdonalaista vapautumista.

Maksamattomien sakkojen muuntamista vankeudeksi vähennettiin 2000-luvun puolivälissä useaan otteeseen muun muassa poistamalla vuonna 2008 mahdollisuus muuntaa rangaistusmääräysmenettelyssä annetut sakot vankeudeksi. Sakon muuntorangaistuksen käyttöä laajennettiin taas vuonna 2021. Toistuvasti samankaltaisiin rikkomuksiin syyllistyneen henkilön seitsemäs sakkorikos käsitellään tuomioistuimessa, jolloin sakko on mahdollista muuntaa vankeudeksi, jos sitä ei saada perityksi.

Vuonna 2011 astuivat voimaan nuorten rikoksentekijöiden tilanteen selvittämistä ja ehdollisen vankeuden valvontaa koskevat lait. Valvonta muutettiin velvoittavammaksi samalla kun valvontatapaamisten määrää lisättiin. Samana vuonna astui voimaan myös laki valvontarangaistuksesta.

Laki valvontarangaistuksesta tekee mahdolliseksi korkeintaan kuuden kuukauden ehdottomien vankeusrangaistusten suorittamisen sähköisesti valvottuna omassa asunnossa tai muussa sopivaksi katsotussa paikassa. Valvontarangaistukseen voidaan sisällyttää sosiaalista selviytymistä edistäviä tukitoimenpiteitä.

Vuonna 2015 voimaan astuneella yhdyskuntaseuraamuslailla korvattiin yhdyskuntaseuraamuksista aikaisemmin annetut erilliset lait. Uusi laki selvensi yhdyskuntaseuraamusten keskinäisiä suhteita ja yhtenäisti yhdyskuntaseuraamusten määrittämiseen, valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvää arviointi- ja lausuntotoimintaa. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanossa lisättiin mahdollisuuksia käyttää päihdehoidon avo- ja laitoshuollon palveluja. Alle 21-vuotiaana tehdystä rikoksesta tuomittu yhdyskuntapalvelu voi sisältää erityisesti nuorille suunnattuja sosiaalista toimintakykyä edistäviä tehtäviä ja ohjelmia sekä niiden yhteydessä annettavaa tukea ja ohjausta. Yhdyskuntapalvelun vähimmäistuntimäärä muutettiin 14 tunniksi ja enimmäistuntimäärä 240 tunniksi niin, että ne vastaisivat paremmin vankeutena määrättävien päivien määrää.

Vuoden 2018 alussa otettiin käyttöön uusi yhdistelmärankaistus, joka koostuu vankeusajasta ja yhden vuoden mittaisesta valvonta-ajasta. Yhdistelmärankaistus voidaan tuomita vakavan rikoksen uusijalle, jota on pidettävä erittäin vaarallisena toisen hengelle, terveydelle tai vapaudelle. Yhdistelmärankaistukseen tuomittuja on vain pieni osa vangeista. Sähköisin apuvälinein tehostettuun valvontaan vapautuu muutama vanki vuosittain.

Tutkintavankien sijoittamista poliisin säilytystilasta vankilaan on nopeutettu vuoden 2019 alusta lähtien. Tutkintavankia saa säilyttää poliisin tiloissa enintään seitsemän vuorokautta, ellei siihen ole erityisen painavaa syytä. Tutkintavankeuden vaihtoehtoina otettiin vuoden 2019 alusta käyttöön teknisin välinein valvottavat tehostettu matkustuskielto ja tutkinta-aresti. Matkustuskiellon toimeenpanosta vastaa poliisi ja tutkinta-arestin toimeenpanosta Rikosseuraamuslaitos. Ensimmäistäkään tutkinta-arestia ei ole tullut toimeenpantaviksi vuoden 2024 loppuun mennessä.

Vuoden 2020 alussa tiukennettiin ehdollisen vankeusrangaistuksen oheisseuraamuksia koskevaa järjestelmää. Uudistuksen myötä myös aikuinen, eli rikoksen 21 vuotta täyttäneenä tehnyt voidaan tuomita ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan.

Seksuaalirikostenlainsäädännön kiristykset astuivat voimaan vuosina 2019 ja 2023, mikä on johtanut seksuaalirikoksista tuomittujen selkeään kasvuun.

2 Vankeinhoito

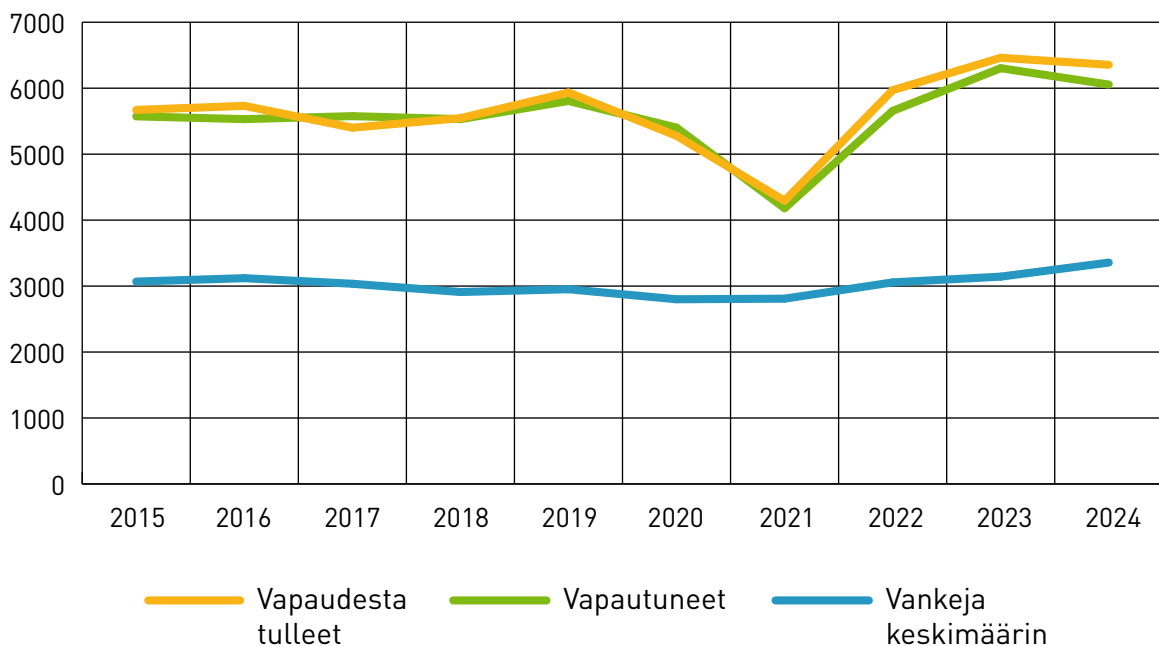
2.1 Vankiluvun kehitys

Vankien määrä on noussut viime vuosina. Vuonna 2024 oli vankeja päivittäin keskimäärin 3 356 eli yli 200 vankia enemmän kuin edellisenä vuonna (3 143). Vankeusvankeja oli 2 499 (edellisenä vuonna 2 341), sakkovankeja 75 (99) ja tutkintavankeja 782 (703).

Vuonna 2024 vankiloihin tuli 6 355 vankia, noin 100 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tutkintavankeja tuli ennätysmäärä (2 379 vankia), joka on lähes 200 vankia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sen sijaan sakkovankeja (1 882 vankia) tuli selvästi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tulleiden vankeusvankien (2 094 vankia) määrä lisääntyi hieman.

Vankiloista vapautui vuonna 2024 yhteensä 6 055 vankia, joista vankeusvankeja oli 2 814, sakkovankeja 1 773 ja tutkintavankeja 1 468. Vankeusvangeista 39 prosenttia oli ollut vankilassa enintään kolme kuukautta ja noin 13 prosenttia yli kaksi vuotta; rangaistusten keskipituus oli 11,4 kuukautta. Vankeusvangeista 51 prosenttia vapautui avolaitoksista. Yli kaksi vuotta rangaistusta suorittaneissa vangeissa avolaitoksista vapautuneiden osuus oli 63 prosenttia.

Kuvio 1. Vuoden aikana vapaudesta vankilaan tulleet, vapautuneet ja vankien keskimäärä vuosina 2015–2024

Vuonna 2024 oli koevapaudessa päivittäin keskimäärin 224 vankia, jonkin verran enemmän kuin vuotta aikaisemmin (206). Uusia koevapauksia alkoi 800. Päättäneiden koevapauksien keskipituus oli 109 päivää. Koevapauksista 18 prosenttia päättyi peruutukseen, pääsääntöisesti velvollisuuksien rikkomisen vuoksi.

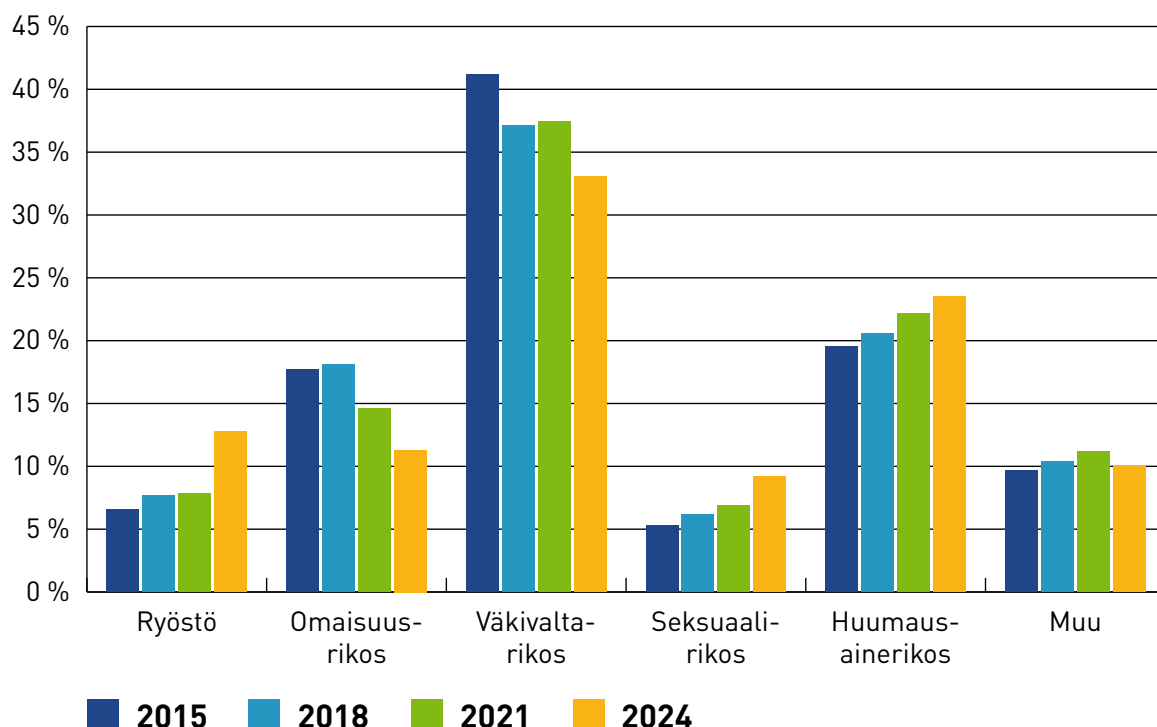
2.2 Vankirakenne

Suurimman vankiryhmän muodostavat päärikoksena väkivaltarikoksista tuomitut, vaikka heidän osuutensa on laskenut 2010-luvun alkupuolelta lähtien. Vuonna 2024 oli 33 prosenttia vangeista tuomittu väkivaltarikoksista, tarkemmin 20 prosenttia henkirikoksista ja 13 prosenttia pahoinpitelyrikoksista.

Omaisuusrikoksista tuomittuja on ollut keskimäärin neljännes vangeista. Ryöstöstä tuomittujen osuus (13 %) on noussut selvästi aiempiin vuosiin verrattuna ja varkausrikoksista tuomittujen osuus (5 %) laskenut. Muista omaisuusrikoksista tuomittujen osuus oli vuonna 2024 kuusi prosenttia.

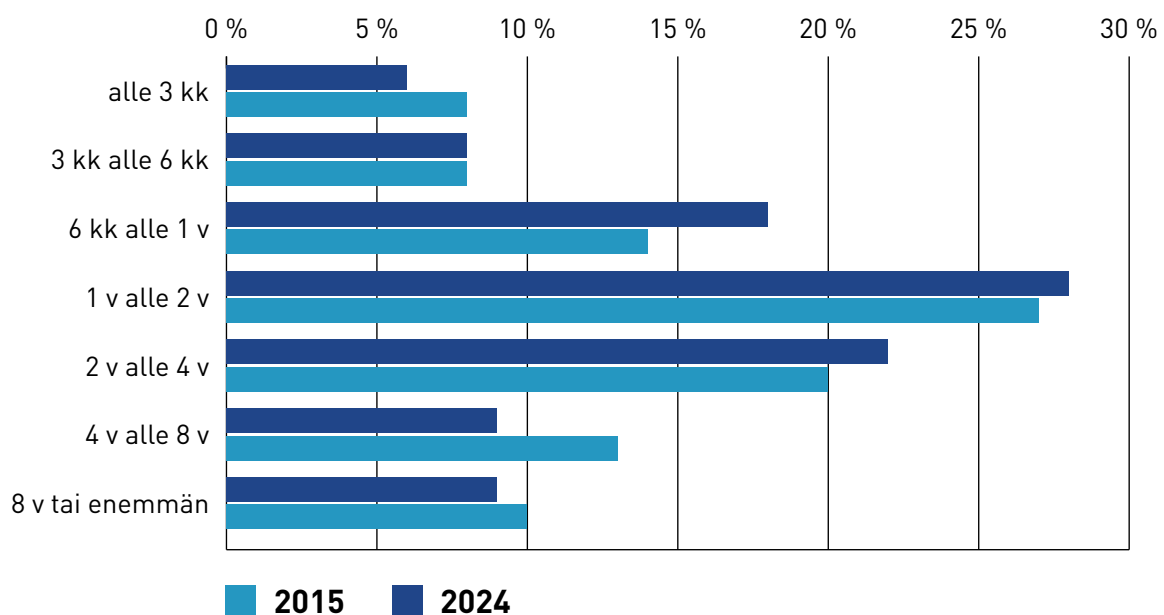
Huumausainerikoksista tuomittujen osuus on huomattava, ja se on noussut kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2024 oli osuus kaikista vankeusvangeista 23 prosenttia, kymmenen vuotta aikaisemmin 19 prosenttia. Myös seksuaalirikoksesta tuomittujen osuus on noussut tasaisesti. Vuonna 2024 seksuaalirikoksesta oli tuomittu yhdeksän prosenttia vangeista.

Kuvio 2. Vankeusvankien päärikos 1. toukokuuta vuosina 2015, 2018, 2021 ja 2024 (%)

Vankirakenteen poikkileikkaustarkastelussa pitkäaikaisvankien osuus on pienentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Eniten on kasvanut vähintään kuusi kuukautta mutta alle vuoden vankilassa olevien osuus, joka oli viime vuonna 18 %. Vajaalla kolmanneksella (28 %) vangeista ennakoitu laitosaikea oli 1–2 vuotta ja noin viidenneksellä (22 %) 2–4 vuotta. Yhdeksällä prosentilla vangeista oli edessään vähintään kahdeksan vuoden ja toisaalta kuudella prosentilla alle kolmen kuukauden rangaistusaika.

**Kuvio 3. Vankeusvankien ennakoitujen laitosaikojen osuudet
1. toukokuuta vuosina 2015 ja 2024**

Vuonna 2024 vankien keski-ikä oli 36,4 vuotta. Vankeusvankien keski-ikä oli 37,2 vuotta ja tutkintavankien 34,0 vuotta. Vankeusvangeista 10 prosenttia oli alle 25-vuotiaita ja 15 prosenttia 50-vuotiaita tai sitä vanhempia. Tutkintavangeista alle 25-vuotiaita oli 23 prosenttia.

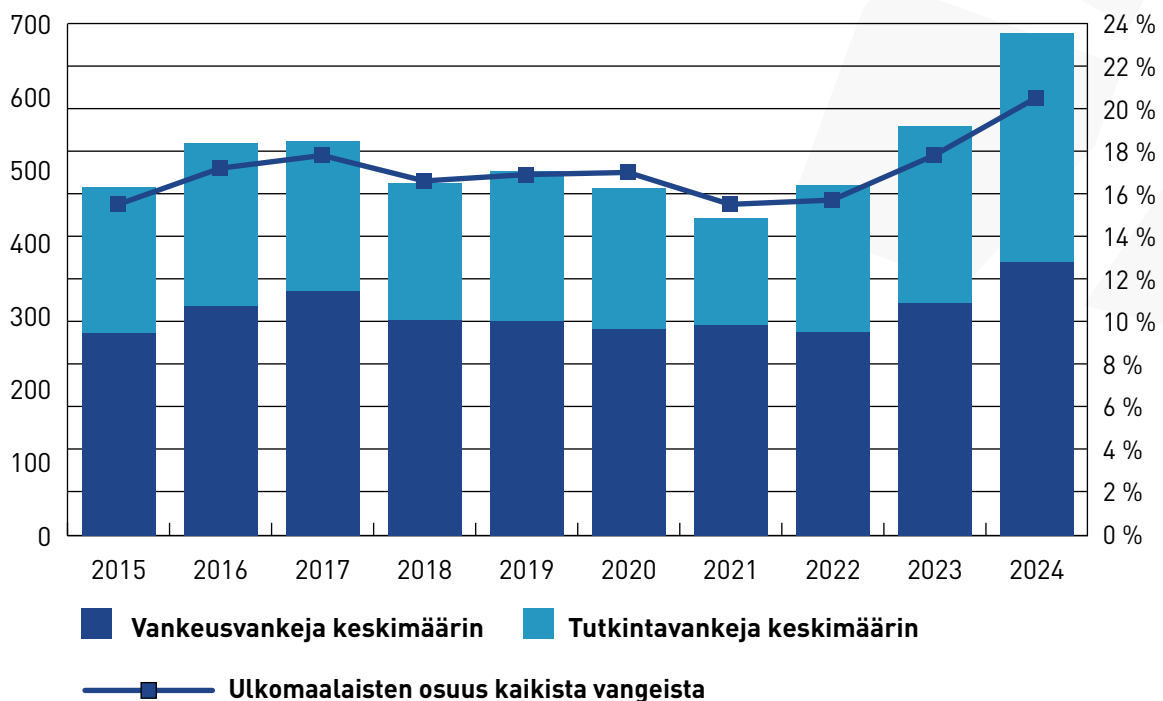
Ensikertaisten vankeusvankien osuus on noussut kymmenen viime vuoden aikana 37 prosentista jo lähes puoleen vangeista (46 %). Kolmatta–seitsemättä kertaa vankilassa olevia oli vuonna 2024 runsas neljännes (26 %) ja vähintään kahdeksatta kertaa vankilassa oli 15 prosenttia vankeusvangeista.

Naisvankeja oli vuonna 2024 keskimäärin 284, joka on noin 8,5 prosenttia vangeista. Naisvankeusvangit olivat keskimäärin 38,2-vuotiaita. Lähes puolet (45 %) oli tuomittu väkivaltarikoksesta.

Ulkomaalaisten vankien määrä on kasvanut parin viime vuoden aikana. Vuonna 2024 päivittäinen keskimäärä nousi uuteen ennätykseen (687 vankia), joka oli noin 130 vankia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vajaa puolet (46 %) ulkomaalaisista oli tutkintavankina.

Vuoden 2024 vankirakennekartoituksen mukaan 13 prosenttia ulkomaalaisista vangeista oli virolaisia, kymmenen prosenttia irakilaisia ja seitsemän prosenttia romanialaisia. Eri kansalaisuuksia oli kaikkiaan 72. Puolet (49 %) ulkomaalaisista vankeusvangeista oli tuomittu huumausainerikoksista.

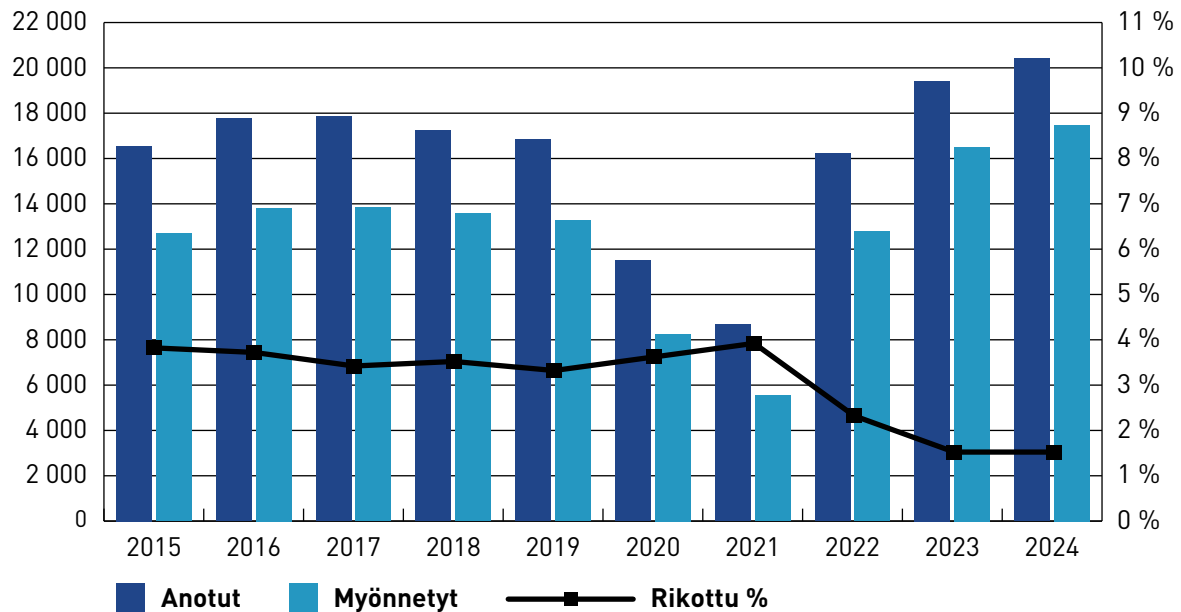
Kuvio 4. Ulkomaalaisten vankeus- ja tutkintavankien keskimäärä ja osuus kaikkien vankien keskimäärästä vuosina 2015–2024

2.3 Järjestys ja turvallisuus

Vuonna 2024 anottiin 20 410 poistumislupaa, joista 86 prosenttiin annettiin myönteinen päätös, mikä oli hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2024 lupaehjoja rikottiin 246 kertaa eli 1,5 prosentissa käytetyistä poistumisluvista. Rikkomusten määrä ei ole täysin verrannollinen aikaisempiin vuosiin vanhan ja vuonna 2022 käyttöön otetun uuden tietojärjestelmän (Roti) erojen vuoksi.

Kuvio 5. Poistumisluvat vuosina 2015–2024

Karkaamisten määrä on vähentynyt selvästi kymmenen viime vuoden aikana. Vuonna 2024 karkaamisia oli alle viisi. Valtaosa karkaamisista tapahtuu muualta kuin vankilan muurien sisäpuolelta, esimerkiksi työmaalta vankilan aidatun alueen ulkopuolelta, vankia saattavalta vartijalta tai muulta viranomaiselta. Vuonna 2024 vankilan muurien sisäpuolelta ei karannut yhtään vankia.

Avolaitoksesta luvatta poistumista ei tilastoida karkaamiseksi. Luvatta poistuneiden määrä on ollut kymmenen viime vuoden aikana enimmillään 75 (2021). Vuonna 2024 avolaitoksista poistui luvatta 64 vankia.

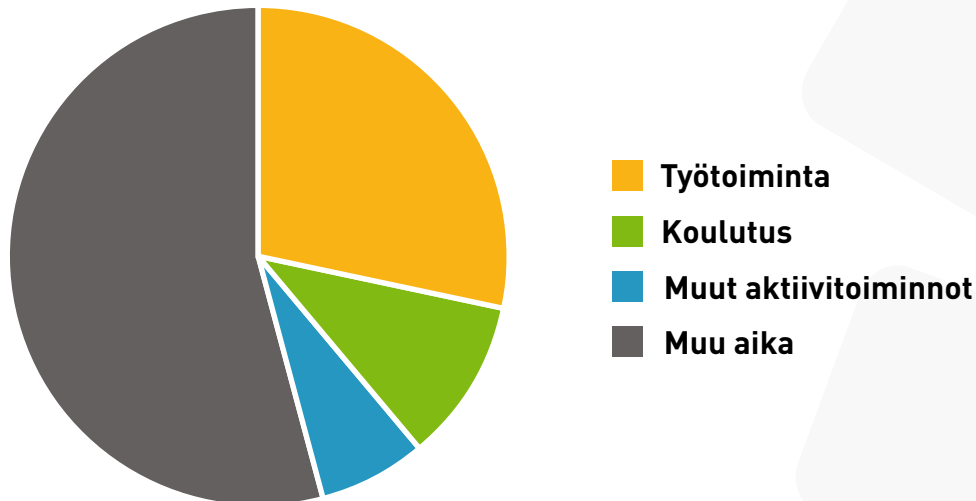
2.4 Vankitoiminnot

Vangeille järjestettävää toimintaa ovat työ, koulutus ja muu rangaistuslaitoksen järjestämä tai hyväksymä toiminta. Vankien ajankäytöstä hieman alle kolmannes on erilaisia työtoimintoja kuten esimerkiksi metsätaloustöitä, ympäristön huoltoa, rakennustyötä, laitoshuoltoa tai tekstiilialan työtä.

Vankien opetus vastaa yleisessä koulutusjärjestelmässä annettavaa opetusta. Vankiloissa järjestetään koulutusta yhteistyössä ulkopuolisten oppilaitosten kanssa. Tarjolla on valmentavaa, yleissivistävää (perusopetus ja lukio) ja ammatillista toisen asteen koulutusta. Korkeakouluopintoihin voidaan myöntää lupa etäopiskeluna. Vuonna 2024 opiskelun osuus oli 11 prosenttia vankien kokonaisajankäytöstä. Muiden aktiivitoimintojen kuten päihdekuntoutusohjelmien, uusintarikollisuutta vähentävien toimintaohjelmien sekä muiden sosiaalisen kuntoutuksen ohjelmien osuus oli seitsemän prosenttia ajankäytöstä. Vankien

toimintojen osuus arjen viikkotyöajasta on noin 46 prosenttia. Viikkotyöajasta noin 54 prosenttia muuta aikaa kuten esimerkiksi toimintaan osallistumattomuutta, sairausaikaa, siirtopäiviä, käräjämatkapäiviä tai poistumislupa-aikaa.

Kuvio 6. Vankien ajankäytön jakautuminen arkipäivisin vuonna 2024

2.5 Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus

Vapautuneiden vankeusvankien uusintarikollisuus on pysynyt hyvin tasaisena tilastoinnin aikavälillä (vuosina 2009–2019 vapautuneet). Vuonna 2019 vapautuneista vankeusvangeista 62 prosenttia syyllistyi viiden seurantavuoden aikana vähintään yhteen rikokseen, josta seurasi uusi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdyskuntapalvelu. Edelliseen tilastointivuoteen verrattuna uusiminen nousi hieman sukupuolen, iän sekä vankilakertaisuuden kautta tarkasteltuna. Suurin muutos tapahtui 40–49-vuotiaina vapautuneiden vankien uusimisessa (+7 prosenttiyksikköä).

Neljän viimeisimmän tilastointivuoden uusimisosuuksiin ovat vaikuttanut jonkin verran koronapandemiasta aiheutuneet oikeudenkäyntiprosessien hidastumiset sekä useat lailla ja asetuksilla toteutetut vankeuden aloittamista koskevat rajoitukset. Naisten uusimisosuus (51 %) nousi kuusi prosenttiyksikköä edellisestä tilastointivuodesta. Kolmatta, neljättä tai viidettä kertaa vapautuneiden vankien uusimisosuus (67 %) laski neljä prosenttiyksikköä vuonna 2018 vapautuneisiin verrattuna. Muissa kertaisuusluokissa uusimisosuudet nousivat.

Keskeisimmät uusimista ennustavat tekijät ovat vangin rikoshistoria ja ikä: moninkertaisilla vangeilla riski syyllistyä uusiin rikoksiin on suuri ja nuoret palaavat vankilaan todennäköisemmin kuin vanhat.

3 Yhdyskuntaseuraamukset

3.1 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen henkilöiden määrät

Yhdyskuntaseuraamusta suorittavien henkilöiden päivittäinen keskimäärä kääntyi vuonna 2019 nousuun yli kymmenen vuotta jatkuneen laskun jälkeen. Vuoden 2022 aikana toteutuneen tietojärjestelmä uudistuksen myötä yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen henkilöiden laskentatapaa muutettiin niin, että vertailu aiempien vuosien keskimääriin ei ole mahdollista. Laskentatavan muutos liittyy eroihin vanhan ja uuden tietojärjestelmän rakenteessa sekä siihen, milloin yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa koskevien prosessien katsotaan alkavan. Nykyisen määritelmän mukaan yhdyskuntaseuraamukseen tuomituiksi lasketaan seuraamuksen täytäntöönpanon valmistelevassa vaiheessa sekä suoritusvaiheessa olevat henkilöt. Lykättynä tai keskeytettynä olevia täytäntöönpanoja ei huomioida laskennassa. Eri seuraamuslajeja vertailtaessa laskentatavan muutos näkyy erisuuntaisesti.

Tuomittujen tosiasiallisen keskimäärän arvioidaan nousseen yhdeksän prosenttia vuosien 2021 ja 2022 välillä. Vuosien 2022 ja 2023 välillä keskimäärä nousi edelleen selvästi (+ 8 %). Vuonna 2024 kasvu jatkui (+ 4 %) samalla, kun täytäntöön pantavaksi tulleiden seuraamusten määrät laskivat jo toisena vuonna peräkkäin ja päättäneiden seuraamusten määrät kääntyivät nousuun. Vuoden 2022 aikana päättäneiden seuraamusten määrää ei ole pystytty laskemaan luotettavasti. Tämä johtuu muun muassa vanhan ja uuden tietojärjestelmän tietojen päällekkäisyyksistä.

Yhdyskuntapalveluun tuomittuja oli vuonna 2024 keskimäärin 1 721. Kasvua aiempaan vuoteen verrattuna oli kaksi prosenttia. Valmistelevassa vaiheessa olevien henkilöiden osuus kaikista tuomituista laski ensimmäistä kertaa alle 50 prosenttiin, mikä on suotuisa havainto täytäntöönpanojen etenemisen kannalta. Prosessien tehostumisesta kertoo myös päättäneiden yhdyskuntapalveluiden määrä (1 608), joka nousi kahdeksan prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Täytäntöön pantavaksi tulleiden yhdyskuntapalveluiden määrä (1 810) pysyi aiemman vuoden tasolla. Pyydettyjen yhdyskuntapalveluselvitysten määrä (3 703) sen sijaan laski noin kahdeksan prosenttia.

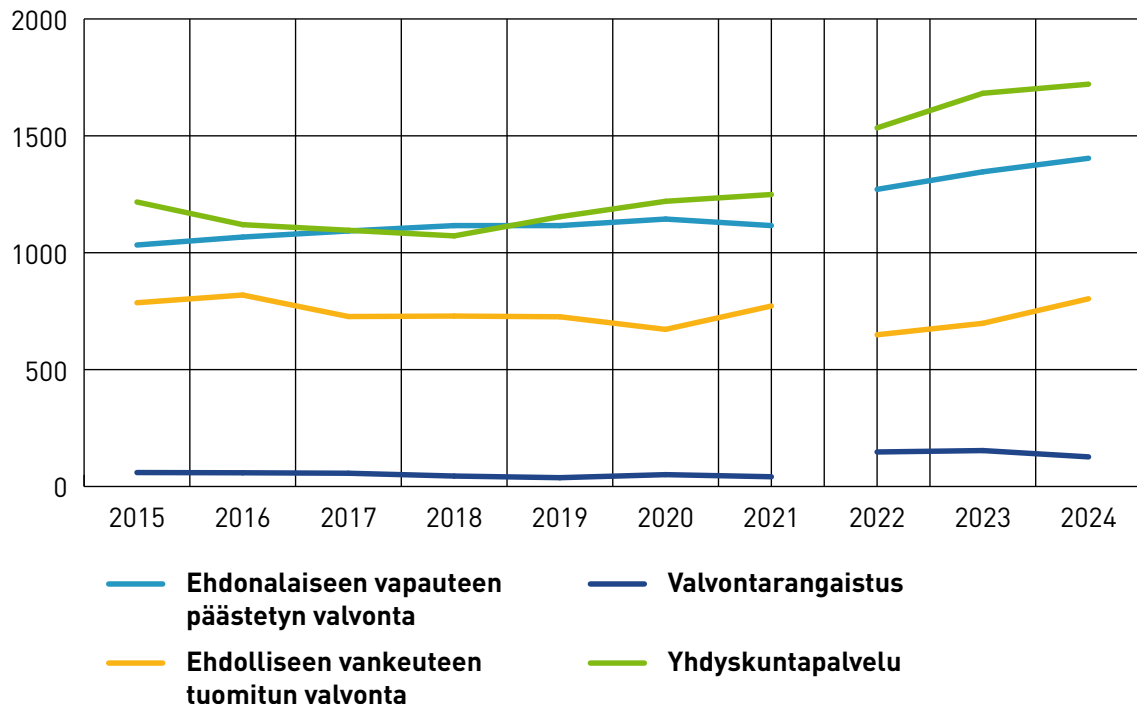
Valvontarangaistuksissa kaikki tilastolukemat – vankeudeksi muunnettuja seuraamuksia lukuun ottamatta – olivat laskusuuntaisia päättäneenä vuonna. Vuoden 2024 päättyessä valvontarangaistukseen tuomittuja (84) oli kolmannes vähemmän kuin vuotta aiemmin. Myös vuoden aikana täytäntöön pantavaksi tulleiden seuraamusten määrä (170) oli poikkeuksellisen alhainen. Pyydettyjen valvontarangaistus selvitysten määrä laski peräti 22 prosenttia. Tehdyissä selvityksissä myönteisten lausuntojen osuus pysyi normaalilla tasolla (60 %), mutta myönteisten lausuntojen kokonaismäärän (191) painuminen alimmilleen kymmenen vuoden seurantajakson aikana ennakoi valvontarangaistukseen

tuomittujen vähenevää määrää myös tulevina vuosina. Päättäneissä valvontarangaistuksissa vankeudeksi muunnettujen seuraamusten osuus (21 %) nousi tuntuvasti aiempiin vuosiin verrattuna.

Ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan tuomittujen keskimäärä nousi 15 prosenttia vuodesta 2023. Nousua tapahtui yksinomaan nuorten, täytäntöönpanon suoritusvaiheessa olevien valvottavien osalta. 21 vuotta täyttäneinä rikoksentehtäjinä tuomittujen keskimäärä (32) pysyi aiemman vuoden tasolla, eli alle viidessä prosentissa kaikista valvottavista. Nuorisorangaistuksen tilastoitavat määrät nousivat kauttaaltaan, mutta kokonaisuudessaan rangaistusten määrät ovat hyvin pieniä. Vuonna 2024 nuorisorangaistukseen tuomittuja oli keskimäärin kymmenen koko maassa.

Vuonna 2024 ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonnassa oli päivittäin keskimäärin 1 404 henkilöä, joka oli neljä prosenttia enemmän kuin vuonna 2023. Valvonnan valmistelevalle vaiheelle olevien henkilöiden (vankien) osuus oli noin neljännes (346). Jo vapautuneiden ehdonalaishuolinnassa olevien henkilöiden keskimäärä on pysynyt vakaasti noin 1 050:ssä koko 2020-luvun ajan. Tämä siitäkin huolimatta, että valmisteltavaksi tulleiden valvontojen määrässä on ollut suuria heilahteluja kalenterivuosien välillä. Vuonna 2024 valmisteltavaksi tuli 805 uutta valvontaa. Määrä on ollut laskusuuntainen huippuvuoden 2022 jälkeen.

Kuvio 7. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päivittäiset keskimäärät vuosina 2015–2024

Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen henkilöiden laskentaperiaatteet muuttuivat vuonna 2022 Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi. Vertailu aiempien vuosien keskimääriin ei ole mahdollista.

3.2 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen taustatiedot

Vuoden 2023 Tilastollisessa vuosikirjassa ilmoitettuja taustatietoja on tässä julkaisussa korjattu tietopohjan teknisten parannusten ansiosta. Eniten korjauksia on tehty ehdonalaivalvonnassa olevien tietoihin, joissa aiemmin oli merkittäviä puutteita.

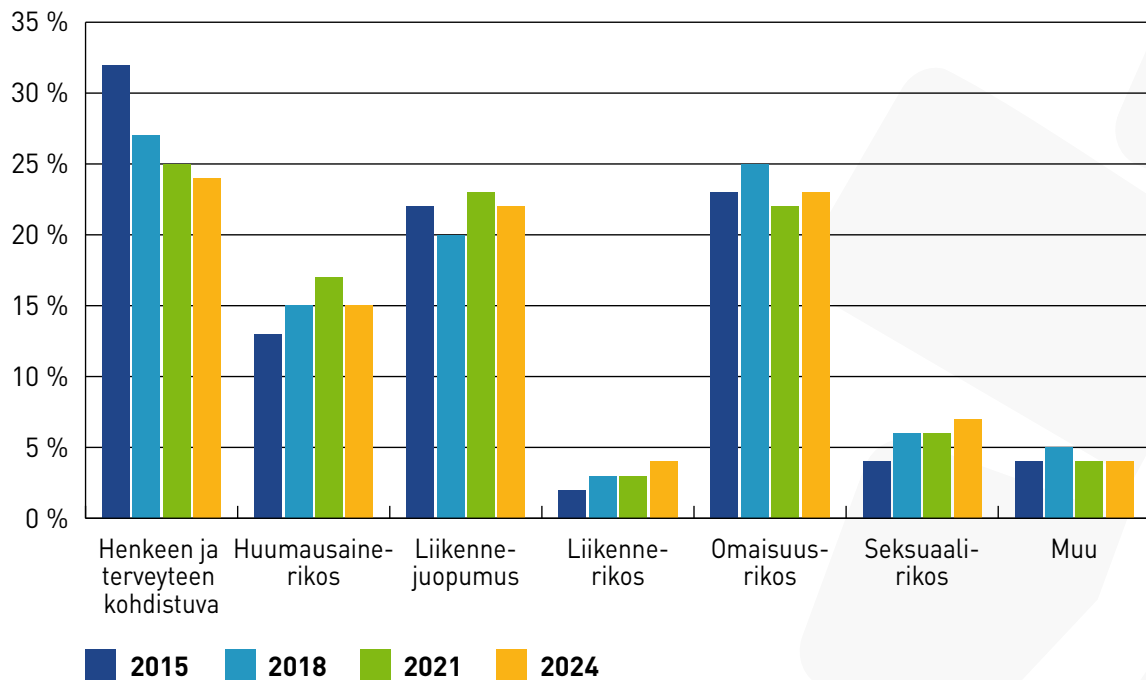
Yhdyskuntapalveluun tuomittujen yleisin päärikos on liikennejuopumus. Vuosien 2023 ja 2024 kartoituksessa (1. toukokuuta) liikennejuopumuksista tuomittujen osuus oli 41 prosenttia. Seuraavaksi eniten vuonna 2024 oli omaisuusrikoksista (19 %) sekä henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista (14 %) tuomittuja.

Myös valvontarangaistusta suorittavilla yleisin päärikos vuonna 2024 oli liikennejuopumus, josta tuomittuja oli 46 prosenttia. Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista tuomittujen osuus (14 %) oli kasvanut aiempaan vuoteen verrattuna. Asevelvollisuudesta tai siviilipalveluksesta kieltäytyminen on aiempina vuosina ollut hyvin yleinen valvontarangaistukseen johtanut rikostyyppi, joka tilastossa kuuluu luokkaan Muu. Vuoden 2024 kartoituksessa näillä päärikosnimikkeillä rangaistustaan suoritti enää 11 prosenttia tuomitusta.

Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvonnassa omaisuusrikoksesta tuomittujen osuus oli vuonna 2024 noussut kolmannekseseen. Henkeen ja terveyteen kohdistuvista rikoksista tuomittujen osuus oli myös noussut 27 prosenttiin. Selvästi yleisin rikosnimike tässä kategoriassa oli pahoinpitely (67 %, n = 147). Huumausainerikoksista tuomittujen osuus (14 %) jatkoi laskuaan; seurantajakson alkuun, vuoteen 2019, verrattuna heitä oli kuusi prosenttiyksikköä vähemmän.

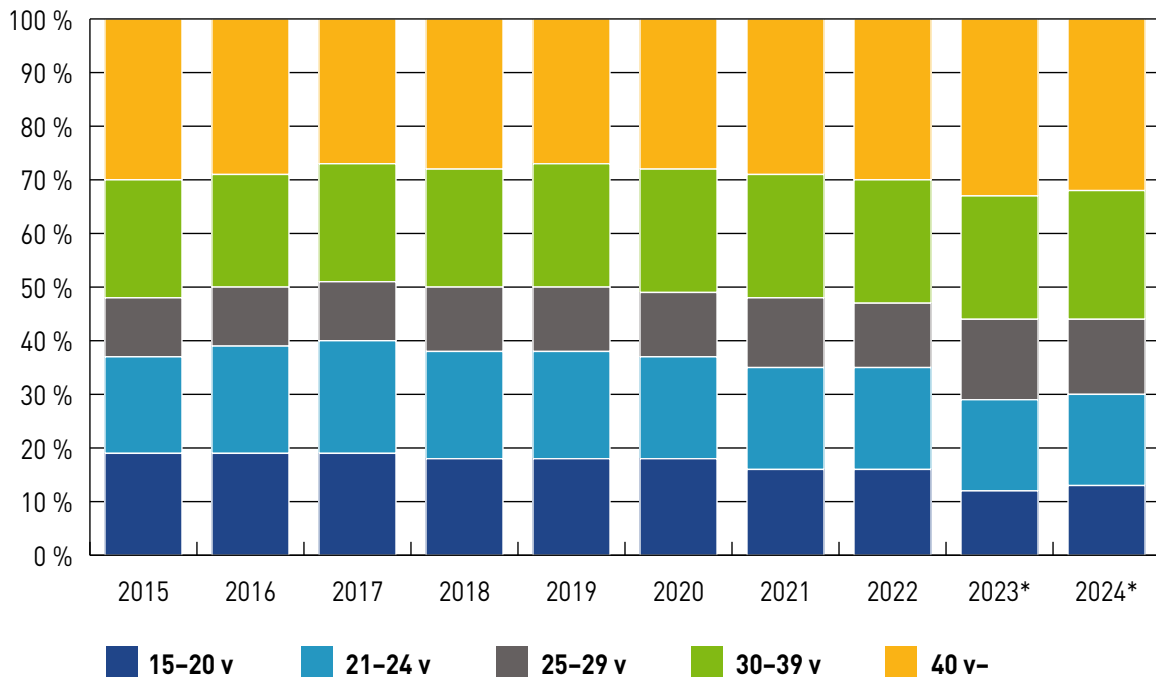
Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonnassa henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset on selkeästi suurin päärikosluokka. Tähän kuului 35 prosenttia (n = 453) valvottavista vuoden 2024 toukokuussa. Yleisimmät rikosnimikkeet olivat törkeä pahoinpitely (n = 168) ja tapon yritys (n = 162). Seuraavaksi suurimmat valvottavien ryhmät olivat omaisuusrikoksista (26 %) sekä huumausainerikoksista (23 %) tuomitut. Seksuaalirikoksista tuomittujen osuus on noussut kuuden vuoden seuranta-aikana muutamalla prosenttiyksiköllä 13 prosenttiin.

Kuvio 8. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomitut päärikosluokittain 1. toukokuuta vuosina 2015, 2018, 2021 ja 2024 (%)

Yhdyskuntaseuraamukseen tuomitettujen ikäjakaumissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta vuoden 2024 mittauksen perusteella. Keskimmäisten ikäluokkien osuus korostuu yhdyskuntaseuraamuksissa; yli 70 prosenttia tuomituista sijoittuu 21 ja 49 ikävuoden välille. Alle 21-vuotiaita oli kaikista tuomituista yhteensä 539 eli 13 prosenttia. Eniten aiempaan vuoteen verrattuna kasvoi 30–39-vuotiaiden osuus, joka oli 24 prosenttia (n = 947). Yli 50-vuotiaita oli 16 prosenttia tuomituista.

**Kuvio 9. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen ikäjakauma
1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)**

Vuodesta 2023 alkaen ikäjakaumat on laskettu henkilöiden kokonaismäärästä, eli useita eri seuraamuslajeja yhtäaikaaisesti suorittavat on huomioitu laskelmassa vain yhden kerran.

Naisten osuus yhdyskuntaseuraamukseen tuomituissa on jo yli kymmenen vuoden ajan pysynyt vakaasti 11–12 prosentissa. Vuoden 2024 mittauksessa naisia oli 474 (12 %). Suurin naisten osuus oli ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonnassa, 14 prosenttia. Valvontarangaistuksessa ja ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonnassa naisia oli vähemmän kuin muissa yhdyskuntaseuraamuksissa, seitsemästä kahdeksaan prosenttia.

Yhdyskuntaseuraamusta suorittavista vain pieni osa on ulkomaalaisia. Toukokuun 1. päivän kartoituksessa vuonna 2024 muita kuin Suomen kansalaisia oli kaiken kaikkiaan 302 eli kahdeksan prosenttia tuomituista. Eri kansalaisuuksia oli yhteensä 50 mutta vain kymmenestä maasta tuomittuja oli viisi tai enemmän. Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät olivat virolaiset (n = 69) ja irakilaiset (n = 47), joiden yhteenlaskettu osuus ulkomaalaisista oli 38 prosenttia.

3.3 Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen sosiaalinen tilanne

Työttömyys on yhdyskuntaseuraamukseen tuomituille tyypillinen sosioekonominen asema. Vuoden 2024 kartoituksessa työttömiä oli kaikissa seuraamustilanteissa noin puolet. Suurin muutos oli tapahtunut valvontarangaistukseen tuomituissa: työttömien osuus oli noussut 39 prosentista 51:een. Työssäkäyvien osuus oli suurin (33 %) yhdyskuntapalveluun tuomituissa, ja opiskelijoiden osuus (29 %) oli suurin ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonnassa.

Tuomittujen asumistilanne on kohentunut kymmenen viime vuoden aikana, mutta vakinaista asuntoa vailla olevien osuus on edelleen suhteellisen korkea. Toukokuun 1. päivänä 2024 tehdyn kartoituksen perusteella kaikista yhdyskuntaseuraamukseen tuomituista oli 15 prosenttia (n = 594) asunnottomana, tilapäisessä asunnossa, laitoksessa tai asuntolassa. Korkein osuus heitä oli ehdolliseen vankeuteen tuomittujen sekä ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvonnoissa, molemmissa 26 prosenttia. Selvästi useampi ehdonalaisvalvottava asui tilapäisasunnossa kuin vuonna 2023. Yhdyskuntapalveluun ja valvontarangaistukseen tuomittujen asumistilanne oli säilynyt aiemman vuoden hyvällä tasolla: yli 90 prosentilla oli vakinainen asunto.

Taulukot: Vankeinhoito

Taulukko 1. Vuoden alussa ja lopussa rangaistuslaitoksissa olleet sukupuolen, vankiryhmän ja laitostyyppin mukaan, 2024

	Vankeus- vankeja	Sakko- vankeja	Tutkinta- vankeja	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Vuoden alussa						
Kaikki laitokset	2 325	63	778	2 910	256	3 166
Suljetut laitokset	1 261	61	778	1 943	157	2 100
Avolaitokset	1 064	2	0	967	99	1 066
Vuoden lopussa						
Kaikki laitokset	2 500	32	874	3 132	274	3 406
Suljetut laitokset	1 366	31	874	2 113	158	2 271
Avolaitokset	1 134	1	0	1 019	116	1 135

Taulukko 2. Vankien päivittäinen keskimäärä vankiryhmittäin vuosina 2015–2024

Vuosi	Vankeus- vankeja	Sakko- vankeja	Tutkinta- vankeja	Yhteensä	Naisia	Naisten osuus kaikista vangeista
2015	2 419	52	597	3 068	231	7,5
2016	2 478	57	585	3 120	229	7,3
2017	2 383	55	597	3 035	230	7,6
2018	2 304	59	547	2 910	218	7,5
2019	2 247	66	639	2 952	228	7,7
2020	2 104	63	632	2 800	233	8,3
2021	2 187	20	603	2 809	214	7,6
2022	2 281	106	669	3 056	234	7,7
2023	2 341	99	703	3 143	256	8,1
2024	2 499	75	782	3 356	284	8,5

Taulukko 3. Alle 21-vuotiaat tutkinta- ja vankeusvangit keskimäärin vuosina 2015–2024

Vuosi	15–17-vuotiaat	18–20-vuotiaat	alle 21-vuotiaat yhteensä	Kaikki vangit	Nuorten osuus kaikista vangeista
2015	8	73	81	3 068	2,6
2016	9	80	89	3 120	2,9
2017	10	85	95	3 035	3,1
2018	5	78	83	2 910	2,9
2019	7	76	83	2 952	2,8
2020	7	79	86	2 800	3,1
2021	11	69	80	2 809	2,8
2022	8	80	88	3 056	2,9
2023	14	95	109	3 143	3,5
2024	16	107	123	3 356	3,7

Taulukko 4. Vuoden aikana vapaudesta rangaistuslaitokseen tulleet vankiryhmän ja sukupuolen mukaan laitostyypeittäin, 2024

	Suljetut laitokset	Avo- laitokset	Miehiä	Naisia	15-17 v.	18-20 v.	21 v.	Yhteensä
Vankeusvankeja	1 648	446	1 882	212	8	29	2 057	2 094
Sakkovankeja	1 851	31	1 498	384	0	25	1 857	1 882
Tutkintavankeja	2 379	-	2 129	250	82	305	1 992	2 379
Yhteensä	5 878	477	5 509	846	90	359	5 906	6 355

Taulukko 5. Vapaudesta vankilaan tulleet vankiryhmittäin vuosina 2015–2024

Vuosi	Vankeus- vankeja		Sakko- vankeja		Tutkinta- vankeja		Yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2015	2 453	196	1 203	160	2 015	194	5 671	550
2016	2 439	214	1 344	212	1 949	184	5 732	610
2017	2 233	169	1 251	200	1 917	166	5 401	535
2018	2 325	188	1 321	209	1 900	188	5 546	585
2019	2 302	186	1 472	256	2 160	218	5 934	660
2020	1 797	159	1 221	230	2 260	228	5 278	617
2021	1 904	176	290	60	2 100	212	4 294	448
2022	2 041	200	1 910	389	2 019	207	5 970	796
2023	1 922	193	2 347	446	2 192	223	6 461	862
2024	2 094	212	1 882	250	2 379	384	6 355	846

Taulukko 6. Vuoden aikana vapautuneet vapautumisperusteen, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2024

	Suljetut laitokset	Avo- laitokset	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Laitoksista vapautuneet kaikkiaan	4 575	1 480	5 226	829	6 055
1. Rangaistuksen täysin suorittaneet	1 719	60	1 401	378	1 779
2. Armahdettu enemmälti suorittamasta	0	0	0	0	0
3. Päästetty ehdonalaiseen vapauteen	1 377	1 414	2 530	261	2 791
4. Tutkintavanki laskettu vapaaksi	1 468	-	1 280	188	1 468
- joista määrätty tehostettuun matkustuskieltoon	70	-	57	13	70
5. Muut perusteet	11	6	15	2	17
Kuolleet	3	1	4	0	4
Siirretty muuhun maahan	42	10	51	1	52

Taulukko 7. Vuoden aikana vapautuneet vankeusvangit rangaistuslaitoksessa suoritetun ajan, sukupuolen ja laitostyyppin mukaan, 2024

Suoritettu rangaistusaika	Suljetut laitokset	Avo-laitokset	Miehiä	Naisia	Yhteensä
–1 kk	235	143	334	44	378
yli 1 kk–2 kk	298	187	437	48	485
yli 2 kk–3 kk	138	100	218	20	238
yli 3 kk–6 kk	208	186	349	45	394
yli 6 kk–1 v	212	270	445	37	482
yli 1 v–2 v	164	304	414	54	468
Yli 2 v	136	233	354	15	369
Yhteensä	1 391	1 423	2 551	263	2 814

Taulukko 8. Vuoden aikana päättäneiden sakon muuntorangaistusten pituus, 2024

Pelkästään sakon muuntorangaistuksen suorittaneet	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Enintään 10 päivää	655	154	809
11–30 päivää	559	166	725
31–90 päivää	181	58	239
Yhteensä	1 395	378	1 773

Taulukko 9. Rangaistuslaitoksista vapautuneet vankilajin ja sukupuolen mukaan vuosina 2015–2024

Vuosi	Vankeusvankeja		Sakkovankeja		Tutkintavankeja		Kaikki yhteensä	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
2015	3 304	278	1 167	156	1 102	130	5 573	564
2016	3 223	254	1 247	192	1 061	117	5 531	563
2017	3 198	250	1 246	207	1 132	114	5 576	571
2018	3 166	247	1 259	199	1 106	126	5 531	572
2019	3 138	237	1 389	249	1 280	143	5 807	629
2020	2 757	246	1 153	220	1 492	171	5 402	637
2021	2 581	219	290	59	1 309	173	4 180	451
2022	2 714	252	1 666	359	1 276	151	5 656	762
2023	2 701	238	2 263	455	1 339	156	6 303	849
2024	2 814	263	1 773	378	1 468	188	6 055	829

Taulukko 10. Vapautuneiden vankeusvankien rangaistuslaitoksessa suorittama aika (%) vuosina 2015–2024

Suoritettu rangaistusaika	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
–1 kk	14	14	13	15	14	13	12	12	12	13
yli 1 kk–2 kk	19	17	17	19	18	16	16	16	17	17
yli 2 kk–3 kk	9	8	9	8	9	9	9	9	9	8
yli 3 kk–6 kk	14	16	15	13	14	12	16	15	16	14
yli 6 kk–1 v	16	14	15	15	14	15	13	14	16	17
yli 1 v–2 v	19	19	21	19	18	22	19	20	18	17
yli 2 v–4 v	7	8	9	8	8	9	10	9	9	10
yli 4 v	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	3 304	3 223	3 198	3 166	3 138	2 757	2 581	2 714	2 701	2 814

Taulukko 11. Ehdonalaisesti vapautuneet vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ehdonalaisesti vapautuneita yhteensä	3 266	3 187	3 170	3 142	3 114	2 741	2 564	2 683	2 680	2 791
Rangaistusaikapäätöksen nojalla	1 969	3 172	3 151	3 125	3 098	2 720	2 549	2 674	2 671	2 778
Muun päätöksen nojalla *	1 297	15	16	17	16	21	15	9	9	13
Valvontaan asetettu	720	759	794	782	817	795	718	706	712	794

* Muun päätöksen nojalla vuonna 2015 vapautuneet sisältää 1 281 vankilan johtajan/johtokunnan päätöksellä vapautunutta

Taulukko 12. Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa sekä vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset, vapautuneet elinkautisvangit ja suoritettun rangaistuksen keskipituus vuosina 2015–2025

Vuosi	Elinkautisvankien lukumäärä vuoden alussa	Vuoden aikana alkaneet elinkautisrangaistukset	Vapautuneet elinkautisvangit	Vuoden aikana vapautuneiden elinkautisvankien suorittaman rangaistuksen keskipituus (v)
2015	203	15	16	13,8
2016	202	12	13	14,0
2017	200	12	15	14,6
2018	195	9	16	14,5
2019	187	10	14	14,9
2020	183	20	19	15,3
2021	182	19	14	14,2
2022	185	18	9	14,5
2023	194	7	7	16,8
2024	192	alle 5	11	16,1
2025	186	–	–	–

Taulukko 13. Valvottu koevapaus vuosina 2015–2024

Vuosi	Aloitettut	Päättyneet	Peruutettut	Peruutettut % päättyneistä	Koevapaudessa keskimäärin päivässä	Koevapauden keskimääräinen pituus (pv)
2015	702	657	104	16	209	108
2016	690	687	123	18	203	110
2017	754	774	125	16	214	104
2018	749	754	146	19	207	99
2019	854	795	137	17	216	97
2020	828	871	154	18	227	97
2021	856	819	157	19	213	92
2022	756	773	153	20	208	104
2023	757	736	143	19	206	104
2024	800	789	141	18	224	109

Taulukko 14. Vankeusvankien päärikkos 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

Kaikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ryöstö	7	9	8	8	9	9	8	9	12	13
Varkausrikkokset	10	10	10	9	9	7	8	8	6	5
Muu omaisuusrikos	7	8	8	9	8	7	7	6	7	6
Henkirikos	24	21	21	20	21	23	22	21	21	20
Muu väkivaltarikos	17	17	17	17	16	16	16	16	13	13
Seksuaalirikos	5	5	7	6	6	7	7	8	8	9
Huumausainerikos	19	19	20	21	21	23	22	22	23	23
Liikennejuopumus	8	8	7	8	8	6	9	8	5	4
Muu rikos	2	2	2	2	3	2	3	3	5	6
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089	2 215	2 362	2 346	2 508

Naiset	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ryöstö	4	4	5	4	7	11	7	7	10	13
Varkausrikkokset	7	10	12	9	8	9	9	5	9	6
Muu omaisuusrikos	8	12	12	14	14	14	11	13	17	13
Henkirikos	33	32	28	26	27	24	26	26	27	29
Muu väkivaltarikos	18	16	17	18	16	16	17	15	12	16
Seksuaalirikos	1	1	1	2	1	2	3	2	2	2
Huumausainerikos	21	19	20	18	16	17	16	21	13	17
Liikennejuopumus	5	4	2	5	9	4	7	6	6	2
Muu rikos	3	2	3	4	1	2	4	4	5	2
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	181	167	181	174	164	161	167	175	174	205

Taulukko 15. Vankeusvankien ikäryhmät 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

Kaikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15–20 v	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
21–24 v	8	8	8	9	9	9	9	8	8	8
25–29 v	16	17	17	17	18	18	18	18	17	19
30–39 v	36	35	35	35	35	35	35	35	35	34
40–49 v	22	22	23	21	21	21	21	21	23	22
50– v	16	16	15	16	15	15	16	15	14	15
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089	2 215	2 362	2 346	2 508

Naiset	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15–20 v	1	2	2	1	2	3	2	0	2	2
21–24 v	7	10	12	5	9	7	5	5	6	8
25–29 v	16	14	14	18	18	19	16	14	14	18
30–39 v	31	33	29	33	31	39	31	39	34	30
40–49 v	24	20	24	25	23	18	27	22	25	23
50– v	20	22	20	17	17	14	20	19	20	19
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	181	167	181	174	164	161	167	175	174	205

Taulukko 16. Vankeusvankien ennakoitua laitoksessa oloajat 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

Kaikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
< 3 kk	8	7	6	7	8	3	7	8	7	6
3 < 6 kk	8	9	8	7	8	7	7	10	8	8
6 < 12 kk	14	14	13	14	13	13	14	17	17	18
1 < 2 v	27	27	27	28	27	30	27	30	29	28
2 < 4 v	20	20	22	21	21	23	22	19	21	22
4 < 8 v	13	13	13	12	12	13	13	8	8	9
8– v	10	10	10	10	10	11	10	9	9	9
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 466	2 456	2 385	2 324	2 213	2 043	2 153	2 294	2 295	2 472

Naiset	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
< 3 kk	7	7	6	8	10	3	9	9	8	7
3 < 6 kk	10	7	8	6	8	4	7	11	9	11
6 < 12 kk	12	16	17	15	16	15	16	18	24	19
1 < 2 v	28	30	27	29	31	42	34	33	29	31
2 < 4 v	18	17	18	21	15	17	14	14	16	19
4 < 8 v	16	13	14	12	10	10	12	8	6	5
8– v	8	10	9	9	9	10	9	8	8	8
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	179	166	179	173	160	154	161	169	170	202

* Taulukosta puuttuvat vangit, joiden rangaistuksen pituuden laskeminen oli kesken tai vanki oli karkumatalla.

Taulukko 17. Vankeusvankien laitoskertaisuus 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

Kaikki	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. krt	37	36	38	39	38	42	41	41	43	46
2. krt	13	13	14	14	15	14	14	14	13	13
3–7. krt	32	32	31	30	30	28	28	28	27	26
8.– krt	18	19	18	17	17	16	17	17	17	15
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	2 512	2 494	2 421	2 364	2 260	2 088	2 215	2 361	2 346	2 508

Naiset	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. krt	56	53	54	51	53	62	57	63	56	58
2. krt	14	15	13	14	14	14	13	10	11	11
3–7. krt	23	24	20	26	25	18	20	21	24	23
8.– krt	7	8	13	9	8	6	10	5	9	8
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	181	167	181	174	164	161	167	175	174	205

Taulukko 18. Ulkomaalaisten vankien keskimäärät vankilajeittain sekä osuus kaikista vangeista vuosina 2015–2024

Vuosi	Ulkomaalaiset rangaistusta suorittavat vangit	Ulkomaalaiset tutkintavangit	Ulkomaalaisia vankeja yhteensä	Kaikki vangit	Ulkomaalaisten osuus kaikista vangeista
2015	277	200	477	3 068	15,5
2016	314	223	537	3 120	17,2
2017	334	206	540	3 035	17,8
2018	295	187	482	2 910	16,6
2019	293	206	499	2 952	16,9
2020	282	193	475	2 800	17,0
2021	288	146	434	2 809	15,5
2022	279	201	480	3 056	15,7
2023	318	242	560	3 143	17,8
2024	374	313	687	3 356	20,5

Taulukko 19. Ulkomaalaisten vankeusvankien päärikkokset 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ryöstö	5	6	5	7	5	3	4	4	5	6
Varkaus	15	12	7	7	13	8	6	5	8	4
Muu omaisuusrikos	3	3	3	3	2	3	2	3	4	2
Henkirikos	11	10	10	10	10	10	11	15	10	9
Muu väkivaltarikos	6	7	10	9	9	8	8	7	7	5
Seksuaalirikos	10	6	14	9	11	15	14	12	16	20
Huumausainerikos	46	50	46	49	44	49	50	48	42	49
Liikennejuopumus	1	5	3	4	4	2	4	2	5	1
Muut rikokset	2	3	2	2	1	3	2	3	4	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	294	307	324	306	292	279	292	268	308	343

Taulukko 20. Ulkomaalaisten vankien kansalaisuus 1. toukokuuta 2024

Vankeja, yhteensä	639
Kansalaisuuksia, yhteensä	72

Suurimmat kansalaisuusryhmät	
Viro	83
Irak	63
Romania	42
Albania	37
Ruotsi	36
Liettua	33
Alankomaat	26
Latvia	24
Somalia	24
Gambia	20
Venäjä	19
Iran	15
Syyria	13
Afganistan	12
Ukraina	11
Espanja	9
Marokko	8
Puola	7
Turkki	7

Muut maat, yhteensä 150 vankia		
Algeria	Kongon dem. tasavalta	Sierra Leone
Angola	Kreikka	Slovakia
Australia	Kroatia	Sri Lanka
Belgia	Liberia	Sudan
Bosnia ja Hertsegovina	Libya	Tansania
Bulgaria	Malesia	Tanska
Egypti	Meksiko	Thaimaa
Eritrea	Montenegro	Tsekki
Filippiinit	Myanmar	Tunisia
Georgia	Niger	Uganda
Ghana	Nigeria	Unkari
Islanti	Norja	Valko-Venäjä
Israel	Pakistan	Vietnam
Italia	Portugali	Yhdistynyt kuningaskunta
Jemen	Ranska	Yhdysvallat
Kamerun	Ruanda	
Kanada	Saksa	
Kiina	Senegal	
Kolumbia	Serbia	

Taulukko 21. Poistumisluvat vuosina 2015–2024

Vuosi	Anottu	Myönnetty		Peruutettu		Käytetty		Lupaehdot täytetty		Lupaehdot rikottu	
	N	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2015	16 550	12 708	76,8	405	3,2	12 303	96,8	11 832	96,2	471	3,8
2016	17 776	13 813	77,7	465	3,4	13 348	96,6	12 857	96,3	491	3,7
2017	17 852	13 844	77,5	464	3,4	13 380	96,6	12 926	96,6	454	3,4
2018	17 243	13 557	78,6	390	2,9	13 167	97,1	12 701	96,5	466	3,5
2019	16 845	13 248	78,6	481	3,6	12 767	96,4	12 349	96,7	418	3,3
2020	11 499	8 258	71,8	477	5,8	7 781	94,2	7 503	96,4	278	3,6
2021	8 658	5 551	64,1	361	6,5	5 190	93,5	4 988	96,1	202	3,9
2022	16 205	12 775	78,8	841	6,6	11 934	93,4	11 654	97,7	280	2,3
2023	19 421	16 509	85,0	1 127	6,8	15 382	93,2	15 147	98,5	235	1,5
2024	20 410	17 482	85,7	1 177	6,7	16 305	93,3	16 059	98,5	246	1,5

Taulukko 22. Karkaamiset ja luvatta poistumiset vuosina 2015–2024

Vuosi	Karkaamiset yhteensä	Karkaamiset suljetuista laitoksista	Karkaamiset vankilan muurien sisäpuolelta	Avolaitoksesta luvatta poistumiset	Ulkopuolisesta laitoksesta luvatta poistumiset
2015	10	8	2	42	29
2016	10	9	4	55	9
2017	8	7	5	63	10
2018	11	5	1	52	8
2019	6	3	1	38	7
2020	7	5	2	73	8
2021	4	4	1	75	18
2022	13	11	5	60	22
2023	8	4	1	60	15
2024	1	1	0	64	15

Taulukko 23. Vangit ja vankilat 1985–2024

	Vankien päivittäinen keskimäärä					Vapaudesta rangaistuslaitokseen saapuneet						Rangaistus- laitoksista vapautu- neet	Vanki- loita 31.12.	Vankipaikkoja käytössä	
Vuosi	Yh- teensä	Naisia	Sakko- vankeja	Tutkin- tavan- keja	Ulko- maa- laisia vankeja	Yh- teensä	Vankeus- vangiksi		Sakko- vangiksi	Tutkinta- vangiksi				Kaikissa rangais- tuslai- toksissa	Sulje- tuissa laitok- sissa (%)
							Yh- teensä	Alle 21-vuo- taita		Yh- teensä	Alle 21-vuo- taita				
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672	9 516	18	4 693	74
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402	9 240	18	4 738	72
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438	9 744	19	4 716	75
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382	9 707	21	4 700	75
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205	9 272	21	4 739	75
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325	8 561	21	4 214	73
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247	9 183	22	4 210	71
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248	9 755	23	4 220	72
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274	9 593	24	4 286	73
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306	8 984	25	4 102	72
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298	7 661	24	4 095	69
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279	7 028	24	3 907	71
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205	6 314	24	3 827	71
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198	5 883	23	3 508	71
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145	5 972	23	3 494	71
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220	6 272	22	3 357	71
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278	6 516	22	3 399	71
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219	7 245	22	3 437	72
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211	7 511	21	3 286	76
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189	6 322	21	3 479	72
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178	7 063	21	3 460	73
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155	7 672	26	3 607	71
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177	7 352	26	3 540	71
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224	7 196	26	3 517	72
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180	7 246	26	3 298	70
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186	6 506	28	3 113	67
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200	6 358	27	3 092	67
2012	3 236	224	49	626	470	6 066	2 744	65	1 135	2 187	215	6 073	26	3 089	71
2013	3 175	242	48	578	464	5 809	2 640	54	1 179	1 990	187	5 851	26	3 089	70
2014	3 097	239	52	619	483	5 749	2 525	52	1 244	1 980	198	5 700	26	3 083	69
2015	3 086	231	52	597	477	5 671	2 453	42	1 203	2 015	206	5 573	26	3 007	70
2016	3 120	229	57	585	537	5 732	2 439	37	1 344	1 949	200	5 531	26	2 959	67
2017	3 035	230	55	597	540	5 401	2 234	44	1 251	1 916	190	5 576	26	2 922	66
2018	2 910	218	59	547	482	5 546	2 325	42	1 321	1 900	164	5 531	26	2 975	67
2019	2 952	228	66	639	499	5 934	2 302	40	1 472	2 160	206	5 807	26	2 878	68
2020	2 800	233	63	632	475	5 278	1 797	27	1 221	2 260	231	5 402	26	2 997	68
2021	2 809	214	20	603	434	4 294	1 904	24	290	2 100	232	4 180	26	3 011	67
2022	3 056	234	106	669	480	5 970	2 041	22	1 910	2 019	238	5 656	28	2 991	67
2023	3 143	256	99	703	560	6 461	1 922	35	2 347	2 192	304	6 303	28	2 958	67
2024	3 356	284	75	782	687	6 355	2 094	37	1 882	2 379	387	6 055	28	2 978	67

Taulukko 24. Vuosina 2010–2019 vapautuneiden vankeusvankien uusiminen (%) viiden vuoden seuranta-aikana sukupuolen, iän ja vankeuskertaisuuden mukaan

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sukupuoli	Yhteensä	59	61	58	58	57	58	59	58	60	62
	Mies	60	61	59	59	58	60	60	59	61	62
	Nainen	50	51	46	46	44	44	50	42	45	51
Ikä vapautuessa	15 < 21	78	87	74	75	91	79	83	72	74	74
	21 < 30	70	68	67	70	66	66	70	65	68	69
	30 < 40	65	65	60	62	59	63	64	63	65	64
	40 < 50	50	55	51	50	51	52	53	53	53	60
	50–	35	39	38	34	35	39	33	34	38	38
Vankeuskertaisuus	1	41	41	36	38	36	37	42	37	41	43
	2	60	59	57	60	55	56	52	56	54	59
	3–5	66	68	69	68	65	66	67	63	71	67
	6–	73	75	74	73	75	78	74	75	76	80
Yhteensä N		3 915	3 659	3 456	3 304	3 098	3 035	2 952	2 890	2 857	2 820

Taulukot: Yhdyskuntaseuraamukset

Taulukko 25. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päivittäiset keskimäärät vuosina 2015–2024

Vuosi	Yhdyskuntapalvelu	Valvontarangaistus	Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta*	Nuorisorangaistus	Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta	Yhdistelmä-rangais-tukseen tuomitun valvonta	Henkilöitä yhteensä
2015	1 217	48	786	9	1 033		3 093
2016	1 120	47	819	9	1 067		3 061
2017	1 096	45	727	7	1 093		2 967
2018	1 072	33	729	8	1 116		2 959
2019	1 154	26	726	9	1 116		3 031
2020	1 220	39	674	6	1 144		3 083
2021	1 249	30	772	8	1 116		3 174
2022**	1 534	136	649	7	1 271	alle 5	3 502
2023**	1 682	142	698	7	1 346	alle 5	3 785
2024**	1 721	115	803	10	1 404	6	3 941

* Sisältää vuodesta 2020 lähtien myös aikuiset ehdolliseen vankeuteen tuomitut valvottavat.

** Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen laskentaperiaatteet muuttuivat vuonna 2022 Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi. Vertailu aiempien vuosien keskimääriin ei ole mahdollista.

Taulukko 26. Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024
Pyydettyjä yhdyskunta-palveluselvityksiä	4 037	3 858	3 850	4 057	3 872	4 190	4 228	3 868	4 008	3 703
Tehtyjä yhdyskuntapalvelu-selvityksiä**	3 136	2 990	3 067	3 095	2 912	3 184	3 203	2 763	2 936	2 896
Annettu myönteinen lausunto	2 744	2 602	2 600	2 574	2 436	2 679	2 672	2 316	2 414	2 395
Annettu myönteinen lausunto %	88	87	85	83	84	84	83	84	82	83
Täytäntöön pantaviksi tulleet yhdyskuntapalvelut	2 329	2 037	1 938	2 009	1 930	1 752	2 004	1 888	1 829	1 810
Loppuun suoritettut yhdyskuntapalvelut	1 832	1 643	1 489	1 436	1 445	1 166	1 437		1 293	1 392
Päättäneet yhdyskunta-palvelut***	2 210	2 062	1 849	1 828	1 774	1 503	1 744		1 486	1 608
Alioikeuden päätöksellä muunnettu takaisin vankeudeksi tai valvontarangaistukseksi	326	359	321	343	280	294	246		190	214
% päättäneistä	15	17	17	19	16	20	14		13	13
Vuoden aikana suoritettut yhdyskuntapalvelutunnit	173 658	151 396	140 408	136 865	143 786	118 345	145 650	131 214	125 948	138 993
Yhdyskuntapalveluun tuomitut henkilöt 31.12.	1 127	1 021	1 015	1 039	1 128	1 175	1 177	1 639	1 677	1 652
Yhdyskuntapalveluun tuomittuja keskimäärin päivittäin	1 217	1 120	1 096	1 072	1 154	1 220	1 249	1 534	1 682	1 721

* Vuoden 2022 tilastotiedoissa on puutteita Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi.

** Ei sisällä tapauksia, joissa lausuntoa ei ole voitu laatia.

*** Päättäneet yhdyskuntapalvelut sisältää loppuun suoritettut, muunnetut, kuolleet ja muut (tuomioistuimien ratkaisuilla lopetettut rangaistukset).

Taulukko 27. Valvontarangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024
Pyydettyjä valvontarangaistus selvityksiä	828	704	654	700	735	620	620	623	606	474
Tehtyjä valvontarangaistus selvityksiä**	573	538	465	497	538	464	472	416	377	319
Annettu myönteinen lausunto	340	328	299	297	325	271	294	271	234	191
Annettu myönteinen lausunto %	59	61	64	60	60	58	62	65	62	60
Täytäntöön pantaviksi tulleet valvontarangaistukset	270	261	246	207	197	188	190	235	215	170
Päätyneet valvontarangaistukset	221	241	224	177	157	164	149		181	152
Alioikeuden päätöksellä muunnettu takaisin vankeudeksi	21	33	26	25	23	20	13		23	32
% päätyneistä	10	14	12	14	15	12	9		13	21
Suoritetun ajan keskipituus (päiviä)	63	60	62	55	47	50	65		66	53
Valvontarangaistukseen tuomitut henkilöt 31.12.	51	34	32	26	22	37	30	154	127	84
Valvontarangaistukseen tuomittuja keskimäärin päivittäin	48	47	45	33	26	39	30	136	142	115

* Vuoden 2022 tilastotiedoissa on puutteita Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi.

** Ei sisällä tapauksia, joissa lausuntoa ei ole voitu laatia

Taulukko 28. Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022**	2023	2024
Uudet valvonnat	772	707	665	700	626	684	750	738	774	697
Valvonnassa vuoden aikana yhteensä	1 452	1 241	1 133	1 302	1 266	1 266	1 361		928	1 170
Valvonta lakkautettu	23	27	26	21	14	7	16		12	36
Valvonta-aika päättynyt	624	699	647	532	605	592	564		541	494
Koeaika päättynyt	40	23	23	26	23	16	17		0	0
Valvonnassa 31.12.	795	762	715	743	687	714	796	655	762	813
Valvottavia keskimäärin päivässä	786	819	727	729	726	674	772	649	698	803

* Sisältää vuodesta 2020 lähtien myös aikuiset ehdolliseen vankeuteen tuomitut valvottavat.

** Vuoden 2022 tilastotiedoissa on puutteita Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi.

Taulukko 29. Nuorisorangaistuksen täytäntöönpano vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024
Täytäntöön pantaviksi tulleet nuorisorangaistukset	8	6	5	11	7	7	10	11	8	13
Loppuun suoritettut nuorisorangaistukset	6	5	7	4	6	5	5		5	8
Nuorisorangaistusta suorittavia keskimäärin päivässä	9	9	7	8	9	6	8	7	7	10

* Vuoden 2022 tilastotiedoissa on puutteita Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi.

Taulukko 30. Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024
Uusia valvontoja vuoden aikana	733	762	750	785	817	774	711	940	864	805
Valvontoja vuoden aikana yhteensä	1 710	1 558	1 588	1 761	1 796	1 796	1 754		1 444	1 526
Valvonta lakkautettu	122	119	117	97	124	92	101		149	161
Koeaika päättynyt	597	583	591	635	653	636	648		571	551
Valvonnassa 31.12.	1 023	1 043	1 097	1 108	1 114	1 136	1 054	1 259	1 392	1 432
Valvottavia keskimäärin päivässä	1 033	1 067	1 093	1 116	1 116	1 144	1 116	1 271	1 346	1 404

* Vuoden 2022 tilastotiedoissa on puutteita Risen tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi.

**Taulukko 31. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen päärikos seuraamuksittain
1. toukokuuta vuosina 2019–2024 (%)**

	2019						2020					
	YKP	VALRA	ERN	NR	EAV	Yht.	YKP	VALRA	ERN*	NR	EAV	Yht.
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	16	15	21	..	40	26	13	..	21	..	39	24
Huumausainerikos	10	15	20	0	20	16	13	..	21	..	21	18
Liikennejuopumus	39	48	13	0	2	19	41	35	12	0	1	20
Liikennerikos	4	..	5	..	1	3	4	..	6	0	1	3
Omaisuusrikos	23	15	31	73	24	25	22	..	33	..	24	25
Seksuaalirikos	4	0	4	0	10	6	2	0	4	0	11	6
Muu	5	..	7	0	3	5	4	27	4	..	2	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	1 203	33	754	11	1 111	3 112	1 293	26	695	7	1 147	3 168

	2021						2022					
	YKP	VALRA	ERN*	NR	EAV	Yht.	YKP	VALRA	ERN*	NR	EAV	Yht.
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	14	21	22	..	39	25	13	..	23	..	40	25
Huumausainerikos	12	..	21	0	21	17	13	..	18	..	22	17
Liikennejuopumus	46	27	16	..	2	23	43	30	15	..	2	22
Liikennerikos	4	..	6	0	1	3	5	..	6	0	0	4
Omaisuusrikos	17	..	27	..	24	22	19	11	27	58	22	22
Seksuaalirikos	3	0	2	0	12	6	3	0	4	0	11	6
Muu	5	27	5	0	2	4	4	46	7	..	2	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	1 323	33	761	5	1 140	3 262	1 195	54	722	12	1 018	3 001

	2023						2024					
	YKP	VALRA	ERN*	NR	EAV	Yht.***	YKP	VALRA	ERN*	NR	EAV	Yht.***
Henkeen ja terveyteen kohdistuva	14	10	25	..	35	22	14	14	27	0	35	24
Huumausainerikos	11	9	16	..	24	15	11	4	14	..	23	15
Liikennejuopumus	41	51	11	0	1	25	41	46	10	0	1	22
Liikennerikos	6	7	7	0	1	5	5	8	7	0	1	4
Omaisuusrikos	20	9	32	67	24	23	19	10	33	..	26	23
Seksuaalirikos	4	0	3	0	13	6	5	0	4	0	13	7
Muu	4	14	6	0	3	5	4	18	4	0	2	4
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	1 707	135	651	9	920	3 349	1 780	120	807	8	1 306	3 916

* Sisältää myös AEV-valvottavat

** Mukaan ei ole laskettu niitä tuomittuja, joilta päärikostieto puuttuu

*** Vuodesta 2023 alkaen yhdyskuntaseuraamukset yhteensä tarkoittaa henkilöiden kokonaismäärää, eli useita eri seuraamustajia yhtäaikaaisesti suorittavat on huomioitu laskelmassa vain yhden kerran

ERN = ehdolliseen vankeuteen tuomitun nuoren valvonta

AEV=ehdolliseen vankeuteen tuomitun aikuisen valvonta

EAV = ehdonalaisten vapauden valvonta

YKP = yhdyskuntapalvelu

NR = nuorisorangaistus

VALRA = valvontarangaistus

.. = lukua ei voida esittää pienen henkilömäärän vuoksi

Taulukko 32. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen ikäjakauma seuraamuksittain 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

	15–17	18–20	21–24	25–29	30–39	40–49	50–	Yhteensä	N
Yhdyskuntapalvelu									
2015	0	3	15	15	29	21	19	100	1 229
2016	0	3	17	16	29	19	17	100	1 178
2017	0	2	13	19	28	18	19	100	1 121
2018	0	3	13	18	31	17	18	100	1 087
2019	0	3	10	18	31	20	18	100	1 203
2020	0	2	10	19	30	19	19	100	1 293
2021	0	2	11	15	29	20	23	100	1 323
2022	0	2	12	16	28	22	21	100	1 195
2023	0	2	10	17	27	22	22	100	1 719
2024	0	2	11	15	29	20	23	100	1 785
Valvontarangaistus									
2015	0	13	25	17	21	10	15	100	48
2016	0	..	29	25	15	21	..	100	48
2017	0	..	..	20	25	18	20	100	44
2018	0	..	..	24	16	16	19	100	37
2019	0	..	..	..	39	27	..	100	33
2020	0	..	19	..	19	27	..	100	26
2021	0	..	..	15	30	18	15	100	33
2022	0	..	24	20	19	26	..	100	54
2023	0	..	..	22	23	22	25	100	139
2024	0	..	..	22	26	25	19	100	124
Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta*									
2015	7	57	35	1	0	0	0	100	800
2016	9	54	36	0	0	0	0	100	846
2017	9	52	39	0	0	0	0	100	748
2018	9	52	39	1	0	0	0	100	739
2019	7	53	40	0	0	0	0	100	754
2020	7	55	37	0	0	0	0	100	695
2021	8	52	39	1	0	0	1	100	761
2022	8	50	38	1	1	0	1	100	722
2023	11	44	41	2	1	1	1	100	684
2024	12	44	39	2	2	0	1	100	807

* Sisältää vuodesta 2020 lähtien myös aikuiset ehdolliseen vankeuteen tuomitut valvottavat.

.. = lukua ei voida esittää pienen henkilömäärän vuoksi

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Yhteensä	N
Nuorisorangaistus									
2015	..	82	..	0	0	0	0	100	11
2016	..	78	..	0	0	0	0	100	9
2017	..	..	0	0	0	0	0	100	8
2018	..	67	..	0	0	0	0	100	9
2019	..	73	..	0	0	0	0	100	11
2020	..	..	0	0	0	0	0	100	7
2021	..	..	0	0	0	0	0	100	5
2022	58	..	..	0	0	0	0	100	12
2023	..	..	..	0	0	0	0	100	9
2024	..	..	0	0	0	0	0	100	8
Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta									
2015	0	4	14	13	30	22	17	100	1 067
2016	0	4	15	13	30	21	17	100	1 094
2017	0	4	14	14	30	19	19	100	1 095
2018	0	3	16	14	30	20	17	100	1 106
2019	0	4	16	15	29	19	16	100	1 111
2020	0	3	17	15	30	18	17	100	1 147
2021	0	3	16	16	29	19	16	100	1 140
2022	0	3	17	19	27	19	15	100	1 018
2023	0	5	16	19	28	17	15	100	1 342
2024	0	5	16	17	29	19	14	100	1 401

Taulukko 33. Yhdyskuntaseuraamukseen tuomittujen sukupuolijakauma 1. toukokuuta vuosina 2015–2024

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Yhdyskuntapalvelu										
Miehiä	1 081	1 017	969	950	1 063	1 147	1 149	1 036	1 452	1 539
Naisia	148	161	152	137	140	146	174	159	267	246
Yhteensä	1 229	1 178	1 121	1 087	1 203	1 293	1 323	1 195	1 719	1 785
Valvontarangaistus										
Yhteensä	48	48	40	37	33	26	33	54	139	124
Ehdolliseen vankeuteen tuomitun valvonta*										
Miehiä	716	737	652	649	664	611	665	643	594	693
Naisia	84	109	96	90	90	84	96	79	90	114
Yhteensä	800	846	748	739	754	695	761	722	684	807
Nuorisorangaistus										
Yhteensä	11	9	8	9	11	7	5	12	9	8
Ehdonalaiseen vapauteen päästetyn valvonta										
Miehiä	961	1 001	1 007	1 007	1 011	1 045	1 028	941	1 255	1 286
Naisia	106	93	88	99	100	102	112	77	87	115
Yhteensä	1 067	1 094	1 095	1 106	1 111	1 147	1 140	1 018	1 342	1 401
Yhdyskuntaseuraamukset yhteensä**										
Miehiä	2 811	2 809	2 672	2 647	2 776	2 832	2 877	2 679	3 356	3 541
Naisia	344	366	340	331	336	336	385	322	453	474
Yhteensä	3 155	3 175	3 012	2 978	3 112	3 168	3 262	3 001	3 809	4 015
Naisia %	10,9	11,5	11,3	11,1	10,8	10,6	11,8	10,7	11,9	11,8

* Sisältää vuodesta 2020 lähtien myös aikuiset ehdolliseen vankeuteen tuomitut valvottavat.

** Vuodesta 2023 alkaen yhdyskuntaseuraamukset yhteensä tarkoittaa henkilöiden kokonaismäärää, eli useita eri seuraamuslajeja yhtäaikaaisesti suorittavat on huomioitu laskelmassa vain yhden kerran

**Taulukko 34. Yhdyskuntapalvelua suorittavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta 2015–2024 (%)**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOIMEENTULO										
Opiskelija	6	7	8	6	6	7	6	7	6	7
Työssä	23	26	27	31	31	29	27	34	36	33
Työtön	58	57	56	54	53	54	56	48	47	47
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	11	9	8	8	9	10	11	11	8	9
Muita	1	1	1	1	1	1	0	0	3	4
Yhteensä	99	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 117	1 062	860	811	865	1 036	1 034	1 104	1 574	1 644
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	89	86	85	86	86	86	88	88	92	90
Asuntola	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Tilapäinen asunto	6	8	10	9	9	9	8	7	6	8
Laitoksessa	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Asunnoton	3	4	4	3	4	4	3	3	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 121	1 069	866	816	866	1 035	1 034	1 102	1 559	1 651

* Mukaan ei ole laskettu tuomittuja, joilta kartoitustieto puuttuu

**Taulukko 35. Valvontarangaistusta suorittavien sosioekonominen tausta
1. toukokuuta 2015–2024 (%)**

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOIMEENTULO										
Opiskelija	15	13	..	..	15	..	15	15	6	9
Työssä	23	27	27	35	39	31	21	43	34	26
Työtön	42	50	52	49	33	38	55	30	39	51
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	10	..	..	..	..	..	..	..	16	9
Muita	10	..	..	..	..	0	..	..	6	5
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	48	48	44	37	33	26	33	54	124	112
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	94	94	95	95	94	96	91	93	95	93
Asuntola	..	..	..	0	0	0	0	0	..	0
Tilapäinen asunto	0	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Laitoksessa	..	..	0	..	..	..	..	..	..	..
Asunnoton	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	48	48	44	37	32	26	33	54	119	113

* Mukaan ei ole laskettu tuomittuja, joilta kartoitustieto puuttuu

.. = lukua ei voida esittää pienen henkilömäärän vuoksi

Taulukko 36. Ehdolliseen vankeuteen tuomittujen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
TOIMEENTULO										
Opiskelija	28	28	27	23	25	24	25	23	28	29
Työssä	12	12	12	13	15	13	10	13	13	13
Työtön	54	49	53	58	54	58	57	56	50	49
Asevelvollinen	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0
Eläkeläinen	2	4	1	1	1	1	3	3	1	1
Muita	4	6	7	4	4	4	4	5	8	8
Yhteensä	101	100	100	99	100	100	100	100	100	100
N**	661	729	646	583	549	535	559	593	624	736
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	82	79	78	76	77	81	77	75	71	75
Asuntola	1	1	1	1	1	0	1	1	1	2
Tilapäinen asunto	7	7	8	8	8	6	9	8	15	11
Laitoksessa	4	7	8	7	6	5	6	8	12	13
Asunnoton	6	6	5	8	8	7	8	9	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	669	739	648	591	557	549	575	608	624	746

* Sisältää vuodesta 2020 lähtien myös aikuiset ehdolliseen vankeuteen tuomitut valvottavat.

** Mukaan ei ole laskettu tuomittuja, joilta kartoitustieto puuttuu

Taulukko 37. Ehdonalaiseen vapauteen päästettyjen valvottavien sosioekonominen tausta 1. toukokuuta vuosina 2015–2024 (%)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOIMEENTULO										
Opiskelija	9	11	11	11	10	11	14	15	17	16
Työssä	24	25	23	24	26	26	22	25	23	22
Työtön	56	53	54	54	53	51	54	51	45	48
Asevelvollinen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eläkeläinen	10	10	11	11	9	10	9	9	8	6
Muita	0	1	1	1	1	1	1	0	7	7
Yhteensä	99	100	100	101	100	100	100	100	100	100
N*	983	1 000	985	1 012	991	1 047	1 014	958	710	971
ASUNTOTILANNE										
Vakinainen asunto	74	77	77	77	74	77	77	79	80	73
Asuntola	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2
Tilapäinen asunto	15	11	10	11	14	12	11	11	13	19
Laitoksessa	1	2	2	2	2	1	2	1	4	5
Asunnoton	8	8	10	9	10	9	9	8	0	0
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 002	1 006	1 007	1 016	992	1 057	1 025	963	705	946

* Mukaan ei ole laskettu tuomittuja, joilta kartoitustieto puuttuu

Rikosseuraamuslaitos
Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki

Puhelin 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi

www.rikosseuraamus.fi

ISSN 2242-6957 (verkkojulkaisu)